

Glöm ej vandringslederna

Text och foto Tord Bodin

Det finns en hel del noterat och även publicerat om fäboddar och fäbodliv i våra trakter, därför skall jag vara sparsam med detta, men ett tack är ändå på sin plats till Elof Johansson i Norrala som låtit oss ta del av en mycket intressant karta över Västervallen i Oppala.

Även om stugorna för länge sedan försvunnit finns i en del fall grunderna kvar och inte minst de stigar som användes och det är dessa som vi nu kommer att ägna intresse.

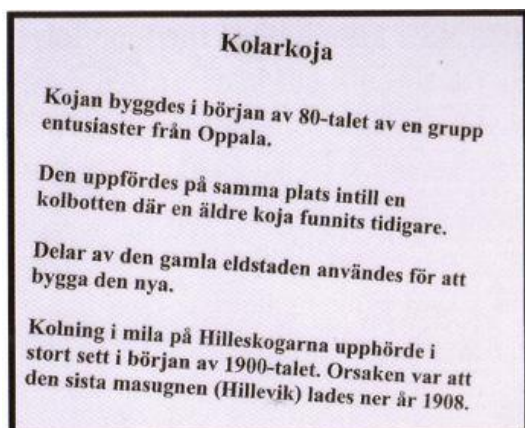
Hembygdsföreningen har genom åren anordnat många fäbodvandringar, vilket hjälpt till att hålla dessa stigar och vandringsleder öppna från naturens återtagande.

Tyvärr har nog intresset bland unga att ge sig ut i skog och mark på dessa vandringsleder minskat. Därför är det angeläget att påminna om de möjligheter som står till buds för vårens och sommarens utflykter.

Från linskäkten i Oppala leder stigen mot Norrmarksjöarna och Norrmarkvallen som anlades 1815 och lades ner 1910. En karta med stigens sträckning finns uppsatt vid linskäkten där också sevärdheter är markerade.

En annan vandringsled väl värd att bekanta sig med är den från Västerrönningen till Bosjön, även där finns en karta anslagen vid stigens början. Denna led passerar bland annat Västervallen anlagd 1755 och nerlagd 1910.

Ett tips till vandraren kan vara att spara en del av matsäcken ytterligare en stund för att intaga den vid den nu nyrustade kolarkojan, belägen intill stigen.

Kort därefter når man så målet, den glittrande Bosjön syns då mellan tallarna.

Det var några uppslag till promenader men glöm inte att ta den tid som behövs och lyssna på skogens historia. Jag kan ändå inte låta bli att skicka med en minnesbild på promenaden hämtad ur Maria Lindholms häfte "Gångna tiders fäbodväsen i Hille".

Kolarkojan byggdes i början av 80-talet av en grupp entusiaster från Oppala på samma plats intill en kolbotten där en äldre koja funnits tidigare.

"De gamlas berättelser blir dock aldrig till klagolåt över obanade stigar och tunga bördor. Det var livet på vallen och nyttan, som man där gjorde, som hade någon betydelse.

Rösten blir för övrigt vek och varm vid minnet av allt där bredvid, såsom då veckohelgen kom med besök från bygden, där någon var särskilt välkommen och där denne någon vandrade vid ens sida i sommarnatt, då dimman låg skir och lätt över blåa vatten, eller då man sida vid sida vandrade till källan, som låg där i skydd av yviga grenar från åldriga granar, eller man stod på stugans trappa och såg solen försvinna i väster medan skuggorna från intilliggande tät granskog blevo djupa och mörka och en kläpp i en koskälla slog ett slag då och då i fäbodfaj set, där kossorna förnöjda idisslade sin föda.

Det kokades kaffe sådana nätter i stugans kritade spis och mässingkrukans vildblomster, där blåögd förgätmigej dallrade över kanten, spred en doft och skänkte en stämning som ännu i minnet har något av andakt över sig."

[Hillebygden, Nr. 1, 2006]